

30 Y!!!

ȘCOALA

VREME

REVISTA
PEDAGOGICĂ
CULTURALĂ

A ASOCIAȚIEI
INVĂȚĂTORILOR
DIN JUD. ARAD

CUPRINSUL:

Redacția: *O mare biruință*

Pedagogie:

Victor Tărcovnicu: *Adolescentul ca ființă socială*

Aurel Subescu: *Spirit nou, educație nouă*

Traduceri:

Miron Tundre: *Copiii teribili*, de Maurice Garçon

Diverse:

Petru Jurcău: *Garniturile geometrice; Zile de recreație pentru vară,*

Dela Asociație:

Raportul general al Comitetului Asociației, Convocarea adunării generale, Bugetul, Contul de gestiune al Casei inv. pe anul trecut, etc.

Cărți:

Alexandru Burticală: *Premilitor ales* piesă de teatru (I. Vărtaciu); **B. Iordan:** *Trenul Albastru; Manual pentru capacități, delimitat și înaintare de B. Iordan, Vicol, Gheța, etc.* și **T. Coelșu:** *Educația nouă în școala activă* (Florian Stănică)

Revista Școlară
Culturală
Arad

ARAD
ANUL IX.
Nr. 4.
APRILIE 1938

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANȚIU**, înv. dir.
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător

**Manuscrisele nu se mai înapoiază
Anunțuri și reclame se primesc după
învoială.**

**Manuscrisele, revistele pentru schimb
și cărțile de recensat se trimit pe adresa:
Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad
Bulev. Carol, 66 (Casa învățătorilor).**

**Corespondența privitoare la admi-
nistrație: abonamente, schimbări de
adresă, revistele înapoiate etc. se trimit
pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuțiu.
Arad, str. Eminescu 43.**

Abonament anual Lei 60. Un exemplar 6 Lei.

Secretar de redacție:
ION BLĂGĂILĂ.

Școala Vremii

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad:

Apăra lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL IX.

Arad, Aprilie, 1938.

Nr. 4

HRISTOS A INVIAT!

O mare biruință

Învățătorimea din România, prin numirea d. D. V. Țoni, subsecretar de stat la Educația Națională, înscrie în analele istoriei sale, cea mai mare biruință, în înălțare la mare loc de răspundere a unui învățător.

Fost, atâția ani, în fruntea învățătorilor din România, ca președinte al Asociației Generale a învățătorilor români, d. Țoni, cunoaște până în cele mai adânci cute, sufletul acestora.

Deaceea subliniem aci o mare bucurie, odată cu o mare biruință.

Luptător neînvins, pentru recuperarea drepturilor învățătorimii române, actualul ministru al învățământului primar și normal primar, este împărțitor a acestor drepturi. Că le va împărți pe bună dreptate, nu ne îndoim. El a fost învățător, a suferit alături de învățători și s'a înălțat alături de ei. Iată ce ne garantează acest fapt!

Această revistă, cu expresia celor mai sincere sentimente, urează Ministrului Țoni, viață lungă și deplină sănătate, pentru desăvârșirea școalei românești, pe care o cunoaște, o iubește și o va sluji cu toată competența.

„Școala Vremii“

Adolescentul ca ființă socială

Fără îndoială, i-a fost dat secolului nostru, să atragă atenția lumii asupra celei mai zbuciumate epoci din viața omului, asupra adolescenței. Poate și dintr'o afinitate de situații — un veac atât de frământat cum este acesta și-a căutat și perioada corespunzătoare din viața individului, — dar mai ales, desigur, din motive de calcul politic-social.

Mișcările cele mai de seamă care s'au produs după războiul mondial în Europa s'au îngrijit de a atrage spre ele tineretul și a-i infiltra ideile pe care le voiau răspândite, nu numai pentru că se gândeau la viitorul pe care l-ar asigura un tineret câștigat pentru curentul respectiv, cât mai ales pentru forța și munca desinteresată pe care acesta o aduce cu sine. Așa s'au petrecut lucrurile în Rusia Sovietică, așa în Italia fascistă, așa în Germania național socialistă.

Să fie oare o simplă părere că tineretul de pretutindeni e cel mai docil și perseverent instrument de luptă sau e un adevăr pe care oamenii din statele citate l-au cunoscut și l-au folosit cu mult tact? Ceeace e tot una cu a ne întreba: ce caractere prezintă adolescentul ca ființă socială?

Sunt condițiuni biografice care fac pe adolescent să caute să spargă formele sociale în care e îngrădit, să se descătușeze, să dorească libertate. Mediul familiar îi devine insuportabil. Nu mai găsește aci nici o bucurie, nici o satisfacție. Se înstrăinează de el întrucât nu-i dă posibilitatea să-și manifeste liber credințele sale care sunt de multe ori bizare. Caută societăți mai largi: națiune, stat, umanitate, ca în sânul acestora să-și poată cheltui toată energia de care se simte capabil.

Adolescentul e un revoltat social. Dorește o lume mai bună, mai dreaptă, mai liberă, iar lupta contra celei actuale, o începe cu lupta contra familiei și școlii. Pe toți îi obsedează aceeași idee că mediul familiar, strâmt, închis, îi înăbușă, îi sufocă, îi terorizează; că ei sunt meniți pentru fapte mai mari și mai importante decât umilele obligațiuni pe care le impune regulamentul școlii sau datina familiară. Părinții nui pot înțelege, profesorii nu se interesează de ei.

Acest sentiment e atât de general încât peste capul profesorilor și părinților și chiar contrar dorințelor și intereselor acestora, există o solidaritate creată în mod tacit, între adolescenți. Doresc să arate oricând și oricui că sunt destoinici să se conducă singuri, că nu mai pot fi neglijați, neintrebați când e vorba de hotărâri care-i privesc. Asociațiile pe care le formează tinerii de această vârstă au atât de multă viață, încât de multe ori sufăr și pier tocmai din această cauză.

Mai e oare nevoie să amintesc cât suflet și câtă forță pun ei când e vorba de a apăra interesele clasei sau grupărilor lor? E doar vorba de clasa »noastră«, școala »noastră«, echipa »noastră« etc., unități de care se simt mai solidar și mai organic legați decât de familie, pentru că sunt ale lor, create de ei prin liber asentiment.

Dar nu numai dintr'un spirit de libertate, de descătușare se depărtează adolescentul de viața familiei și școlii din care face parte, ci și din penibilul sentiment că nu e înțeles. El caută pe cineva care să-l înțeleagă, căruia să-i descarce sufletul său prea fin, prea chinuit, căruia să-i destăinuie ideile, dorințele, planurile sale. Acest cineva, nu pot fi părinții. Nu numai pudoarea, dar și teama că aceștia nu-l vor înțelege, după cum e sigur că nu l-au înțeles până atunci. Il rețin să se adreseze lor. El caută, dorește un prieten. Prietenia e acum ceva nou, are un pronunțat ton afectiv. Prietenul nu mai e persoana voiasă, sănătoasă, puternică, cu care te poți juca bine, ci o persoană serioasă care să-l înțeleagă și să-l ajute, căruia să-i poată spune totul. El caută un prieten și un conducător totodată.

Prietenia, adevărata prietenie, se bazează acum pe încredere. Prietenia e pentru adolescent o necesitate psihică. Grație ei își descarcă povara neliniștii sale, care altfel l-ar duce la grave traume psihice.

Lipsa de experiență a adolescenților și ferocitatea luptei pentru existență îl forțează să-și caute un prieten-conducător. Pe acesta sufletul lor idealistic și sentimental, îl aureolează cu calități superlative, îl idealizează, îl iubesc, îi sunt devotați, supuși.

Dar cu această afirmație am intrat în câmpul unui alt aspect pe care îl prezintă sufletul adolescentului. În nici o

epocă din viața omului preocupările filosofice nu ocupa un loc mai larg decât acum. Acum îl frământă marile întrebări ale filosofiei, acum caută un ideal vieții sale și un sens existenței. Și e demn de reținut faptul că pentru idealul propus acum, individul va găsi în viitor forța necesară spre a-l urmări, pe când orice veleități ulterioare rămân simple proiecte în mijlocul vechiturilor intelectuale.

Acestea spuse e ușor acum să ne dăm seama de folosul enorm pe care îl au mișcărilor sociale din câștigarea tineretului.

Intr'adevăr nu există discipol mai docil și mai ardent, luptător mai statornic și dezinteresat ca adolescentul.

E suficient să capeți încrederea și adeviziunea tineretului ca izbânda să-ți fie asigurată.

Nimeni nu se înflăcărează mai mult pentru un ideal ca el și totodată nimeni nu-l urmărește cu atâta încăpățănare — chiar până la sacrificiul propriei persoane — ca el.

Mișcărilor tinerești nu sunt decât afirmațiuni ale instinctului social al adolescentului. Aceste torente nesecate de energie, când sunt bine canalizate, pot transforma radical o țară.

De aci grija pe care conducătorii conștienți ai popoarelor o au pentru educarea tineretului. Sufletul adolescentului e plin de contradicții. Se poate înflăcăra de o idee ca și de cea contrară ei. Dar această desfășurare în zigzagul extremelor nu e folositoare nici individului și nici societății. Meritul unui om care canalizează puhoiul de forță tinerească a adolescenților e dublu: salvează insul și patria.

Intre curente de organizare constructivă a disponibilului de energie tânăr sunt și străjeria și pregătirea premilitară. Vântul de înnoire a țării, produs de idealismul și avântul acestor mișcări a început să se simtă, deși n'au un început prea îndepărtat. Și credința noastră este că merg pe calea cea bună, iar roadele lor nu vor întârzia să se arate în toată strălucirea lor.

Victor Tărcăvnicu

Spirit nou, educație nouă¹⁾

Am îndrăsnit, în numărul trecut al revistei, să atac o problemă, pe care am socotit-o de actualitate. Procedând inductiv, am plecat — cum era firesc — dela preocupările profesiei mele de învățator. Am început prin a căuta să-mi explic de ce astăzi, revista noastră în special și pedagogia în general, nu mai prezintă pentru mine un interes ca în trecut. Explicația pe care am dat-o mi-a atras un preopinent necruțător, care a scris în acelaș număr, un articol în care mă dojenește cu asprime.

Voiu anticipa că nu găsesc nicio vină proepinentului meu. Aceasta stă întreagă de partea mea, pentru că scrisul meu n'a izbutit să-mi exprime exact gândul. Și acest neajuns a dat loc la interpretări, la neînțelegere. Așa de pildă, eu credeam a fi spus, că pricina pentru care pedagogia și-a pierdut interesul, stă în insuficiența ei față de cerințele vremii, în cabotinismul și xenofobia unora și altora dintre cei cari scriu în materie de pedagogie; și preopinentul meu a crezut, de bună seamă, că aruncă vina asupra lui și a revistei, că nu mi-ar plăcea pedagogia, din lipsă de vocație. Intregul eșafodaj al articolului său stă pe această neînțelegere. Dacă aș spune că a scris cu rea credință, aș face greșala de a răspunde unei neînțelegeri cu o nouă neînțelegere.

Așa fiind, un contra-atac, mi se pare nejustificat. Dacă am totuși ceva de reabilitat, aceasta este, acea parte din articolul meu care a izbutit prea puțin sau n'a izbutit deloc, să-mi realizeze gândul, — partea privitoare la pedagogie.

1. În adevăr, m'am întrebat: Câți mai cetesc articolele pedagogice din revistă? Sau câți mai cetesc cu plăcere o carte de pedagogie, oricare ar fi ea? Vom vedea însă că aceste întrebări nu sunt atât de grave pe cât sunt motivele cari le-au determinat și cari au dus și pe alții, cum pot duce pe oricine, la asemenea întrebări.

Pedagogia pe care am învățat-o și-am aplicat-o noi, a nesocotit total realitățile și structura societății românești. Rezultatul educației făcută la întâmplare, sau după principii improprii, a fost o desechilibrare generală în viața economică și

¹⁾ 1. Câteva priviri critice asupra pedagogiei românești. 2. Cum se produc noutățile în pedagogie. 3. Spiritual nou al tinerei generații. 4. O nouă orientare pedagogică e posibilă azi și e necesară. 5. Lozinca pedagogiei noi să fie: educație pe măsura națiunii.

spirituală a națiunii. »Sistemul școlar, prin structura lui, anticipă totdeauna structura societății în care funcționează« — spune d. prof. Gabrea. Cum s'a conformat învățământul nostru, acestui adevăr? Nicicum! »Dacă ne-am gândi numai la faptul că structura socială este caracterizată prin raportul 80% populație rurală și 20% urbană, iar școala românească prin raportul $\frac{3}{4}$ din tineret în școale teoretice și $\frac{1}{4}$ în școale practice; ca și la acela că structura națională a societății românești este caracterizată prin raportul 73% Români și 27% minoritari, iar școala românească prin raportul: 58,2% Români în licee, și 41,5% minoritari, ar fi de ajuns ca să conchidem că *între structura școlii și a societății românești există un desacord profund, atât din punct de vedere social cât și național*«.1) Apoi orașele trimit de șase ori mai mulți copii în școlile secundare decât satele. Și în fine 40,2% din tineret, rămân și azi fără nicio școlaritate și aceștia se înțelege sunt din cei dela sate.

Să privim acum pe teren consecințele de ordin economic și social ale acestei școale pe care a avut-o națiunea. În primul loc ne va izbi șomajul intelectual al României, pe care încercăm să-l ameliorăm acum prin expediente; iar ca un contrast, absența Românilor din comerț și industrie, unde străinii s'au vârit cu atât mai ușor, cu cât au găsit că locurile sunt goale și că Românilor nu prea le arde de asemenea treburi. În ordinea economiei rurale, în satele în care dăscălim noi, producția de cereale la hectar, n'a crescut după reforma agrară, ci dimpotrivă. Cultura furajerelor, zootehnica, pomăritul și celelalte ramuri de activitate economică, se găsesc într'un stadiu de primitivitate. În acelaș timp, 260000 de familii țărănești n'au măcar o găină pe lângă casă; 2500000 niciun porc și 2000000 nicio vacă. Iată, că într'o țară cu resurse atât de mari încât ar putea asigura existența, în mod confortabil, la o populație de 80 milioane locuitori, azi, când nu suntem decât 20 milioane, atâți dintre noi, n'au aproape ce mânca. Și în aceleași sate apoi, alcoolismul își continuă drumul cu toate urmările lui biologice pentru rasă. La fel tuberculoza, malaria și boalele sociale. Ospiciile de alienați mintali sunt

1) Iosif Gabrea: „Din problemele pedagogiei românești“, București, 1987 pag. 37.

arhipline și numărul celor care se duc acolo crește mereu. Iar în altă parte, crimele, delictele, contravențiile și procesele civile sunt așa de multe încât dacă am vedea o statistică pe țară ne-am îngrozi. Și pe deasupra acestor mizerii, pentru a le administra, școala a dat țării un aparat de stat aglomerat, compus din funcționari slab pregătiți, biurocrați și — ce e drept — prost plătiți. În scurte cuvinte, dacă s'ar face un bilanț statistic amănunțit asupra rezultatelor educației școlare post-belice, în care să se treacă la activ tot ce s'a făcut și la pasiv tot ceea ce nu s'a făcut, s'ar constata că, în timp ce noi educatorii ne-am frământat în discuții interminabile despre metoda »centrelor de interes«, »disciplina prin libertate«, »conducerea de sine a clasei«, »democratismul în pedagogie« și altele de al de astea, școala noastră a dat faliment. Am vedea nu numai c'am făcut prea puțin, ci, că și ceea ce am făcut, am făcut rău. Rău prin aceea că n'am știut forma din învățământul țării noastre, un centru de organizare a tuturor activităților cerute de un stat modern. Și n'am știut, pentru că pedagogia vremii nu ne-a învățat.

2. Dar respectând adevărul, putea-vom noi spune că pedagogia de până azi a fost sterilă pe toată linia? că oamenii de știință cari s'au ocupat cu această disciplină au fost inactivi?

Din contră, e de relevat că nicicând știința educației n'a format obiectul unor mai serioase atenții, mai ample cercetări, mai vii discuții, decât în secolul nostru. Și în general, și la noi în țară.

Or, atunci, de ce această deficiență în ordinea realizărilor ei? Unde stă originea neputinței? Este ceea ce intenționez a cerceta număidecât.

Cam la fiecare sută de ani omenirea își schimbă stilul de viață istorică. Primește un nou concept director asupra formelor sale culturale, o nouă spiritualitate. Caracteristica unei spiritualități epocale este faptul că dă o nouă culoare culturii. Și exact contrară decât cea dintr'o epocă anterioară. »Oamenii care aparțin la spiritualități deosebite nu se înțeleg. Unii văd și aud ceea ce nu văd și nu aud alții, deși atât unii cât și alții pot avea ochii și urechile construite la fel.«²⁾ Cum ia

²⁾ C. R. Motru: „Românismul“, Buc. 1936 pag. 65.

naștere o nouă spiritualitate, nu se poate stabili; »totdeauna manifestările ei vin dintr'un adânc nepatruș și necontrolabil. Rațiunea o constată, dar nu o explică«. ³⁾ Unii gânditori încearcă s'o explice folosindu-se de împrejurarea amintită mai sus și anume că o spiritualitate nouă stă în opoziție cu cea anterioară; de unde rezultă că ea ar lua naștere tocmai din nemulțumirea spiritului uman față de luminile pe care i le-a dat acea spiritualitate anterioară, respective din imboldul spre noi forme de cunoaștere; imbold care stă în sâmburele sufletului omenesc și-l mână pe calea progresului. Această ipoteză ne spune ceva. Dar că de ce spiritualitatea apare în lumea culturii atât de coincidental încât doi oameni de știință (sau artiști) din două regiuni diferite, gândesc în acelaș timp într'un mod aproape identic, fără a ști unul de altul, aceasta rămâne cu adevărat inexplicabil. Istoria culturii e plină de asemenea coincidențe. Tot ce se poate spune despre ele, deocamdata, este că »Asemănările de atitudine și de forme de realizare nu rezultă din înrâuriri; acestea sunt corespondențe de stil, niște fenomene cu mult mai adânci decât să poată fi explicate prin reciproce înrâuriri«. ⁴⁾

Dacă geneza unei spiritualități plutește în mister, forma în care ea se manifestă poate fi cercetată și cunoscută. O vom vedea dând tonul tuturor formelor de cultură din epoca respectivă. »Ea este fermentul care pune în mișcare producția culturală. La început este ea, ca spiritus rector, apoi vin lucrările de industrie culturală pe care istoria le înregistrează tot ca opere de cultură«. ⁵⁾

Să examinăm în această ordine de idei spiritualitatea veacului al XIX care și-a întins aripa până în preajma zilelor noastre, și să scoatem concluziile de ordin pedagogic, de care aveam nevoie pentru susținerea tezei pe care am pus-o.

În urma filosofiei kantiene, speculațiile metafizice concedând în a considera pe om ca centru al universului, întreaga spiritualitate a veacului trecut se grevează caracteristic pe acest punct de vedere. Cultura, în toate formele ei, caută să găsească pentru om idealul fericirii lui. Revoluția franceză sfă-

³⁾ Op. cit. pag. 15.

⁴⁾ Lucian Blaga: »Fețele unui veac». Arad 1925 pag. 53.

⁵⁾ C. R. M. Op. cit. pag. 67.

rămând corsetajul libertății lui individuale, îi dă toată puterea să lupte pentru acest ideal. Democrația începe a-i asigura înăuntrul statelor, libera lui dezvoltare. În teoria generală a dreptului, pedeapsa cu moartea este îngădită sau complect înlăturată. În domeniul economic libertatea concurenței, ascensiunea capitalismului burghez. În religie libertatea desuvarșită a credinței. Totul, pentru libertatea și fericirea individului, scăpat din absolutism. Individualismul acesta culminează în filozofia lui Nietzsche, care scrie pe »Anticrist«, dar ne învață în acelaș timp despre »supra-om«. Filozofia lui Nietzsche fu înțeleasă în spiritul individualist al vremii și un egoism individual atroce nu întârzie să se arate ca notă dominantă a spiritualității acestui timp.

În câteva linii, aceasta este spiritualitatea în care s'a dezvoltat pedagogia ca știință, până azi. Dacă s'a făcut mult caz de pedagogie, a fost pentru că ea avea ca obiect chiar educația aceluia ce avea să devie om.⁶⁾ Și dacă n'a izbutit să ne învețe pe noi, educatorii din România, cum să-l creștem pe om pentru România; este tocmai fiindcă n'a izbutit să evadeze din spiritualitatea care a dominat-o. Fenomen care, după cum văzurăm este inexorabil.

Noutatea în pedagogie ca și în celelalte științe sociale, în deosebi, nu se naște în interiorul ei ca un produs propriu. Ea trebuie să-i vie din exterior. Pedagogia nu produce noutatea ci o primește și i se conformează. Dar aci o precizare care va fi spre satisfacția preopinientului meu, care spunea, »că și în pedagogie găsești totdeauna câte ceva nou«. ⁷⁾ Ei bine, Dânsul s'a gândit de sigur la chestiuni de tehnică educativă. De ex.: »Nouii teste pentru determinarea memoriei«. Și în acest caz trebuie să-i cedez, pentru că pedagogia aduce și ea, în această privință »câte ceva nou«. Dar eu nu la chestii de tehnică m'am gândit când am vorbit despre noutăți; ci la noutăți în ansamblul preocupărilor de orientare a pedagogiei ca știință socială. Or, acest fel de noutăți văzurăm că se produc în funcție de spiritualitate.

Rezultă de până aci, că deficiența rezultatelor practice în

⁶⁾ Un nucleu totdeauna a avut pedagogia și aceasta a fost copilul
I Blăgăilă: »Coop. și ped«. „Ș. V.“ Martie 1938, p. 3.

⁷⁾ Ion Blăgăilă: »Cooperăția și pedagogia“. „Șc. Vr.“ Martie 1938 p. 2-

pedagogia românească, își are sorgintea în spiritualitatea care a inspirat-o. Singura justificare plauzibilă care o poate servi. Dar mai rezultă și faptul că atâta timp cât spirituaiitatea vremii, rămâne aceeași, nici pedagogia nu poate primi o nouă orientare.

3. Dacă scrutăm însă vremea în care trăim, prindem semne de schimbare. Putem aduna chiar elemente suficiente, să ne formăm această convingere. *Un spirit nou de viață își arată aurora la orizont.* El a apărut la noi în țară odată cu generația tânără, cu generația post-belică. De amintit, că din lipsă de distanță istorică și din motive pe care le-am arătat la punctul anterior, e greu să precizăm în mod științific, cum sau din ce ia ființă spiritul nou. Vom fblosi tot ipoteza contrastului, cu rezerva că nu pretindem a fi indiscutabilă.

În antiteză cu spiritul individualist, cu egoismul atroce de până azi, generația nouă opune spiritul de jertfă, spiritul de dăruire a tot ce este personal în favoarea socialului, a obștescului. Și nu în favoarea socialului ca totalitate, ci în favoarea socialului ca naționalitate. Pentru națiune generația nouă dă tot ce are mai scump: libertatea și viața. Individul dispăre în favoarea națiunii.

Generația nouă știe că individul e posterior societății și prin urmare existența lui e determinată de existența societății. Nu societatea există prin indivizii care o compun, ci indivizii prin societatea în care trăiesc. O caracteristică esențială a spiritului generației noi este corespondența între vorbă și faptă; trecerea rapidă dela idee la înfăptuire. Și-o alta, mai este, disciplina colectivă, unitatea de simțire și mișcare și unitatea de comandament. Și în fine concepția identității dintre spirit și materie: Românul și pământul românesc, una sunt. Valorile spirituale și valorile economice, contopite organic în valori naționale. Acest tot armonic al valorilor naționale n'a fost respectat până acum. Economicul a fost nesocotit în favoarea culturalului și am văzut rezultatele la care ne-a dus. Deci, munca noastră va începe prin economic, pentru readucerea lui la nivelul culturalului.

Pentru națiune, generația noastră și-a format un ideal propriu: mesianismul poporului român. Etapa de înfăptuire co-

responsabile pentru generația noastră, în vederea acestui ideal este, în câteva linii următoarea:

date fiind resursele economice a pământului românesci posibilitățile de ordin demografic ale poporului și virtualitățile economice, ne propunem ca *în termen de 20 ani să avem o populație românească de 80 milioane locuitori*. Această populație să aibă din punctul de vedere biologic și psihologic o calitate superioară;

dacă la Nord-Vest falfăe steagul imperialismului german, la Nord-Est al celui slav iar la Sud-Vest se renaște imperiul român, *noi vom ridica steagul imperiului roman de Răsărit*.

Dar pentru asta, repetăm de o sută de ori, economia națională își cere cea dintâiu, o organizare temeinică și imediată. România trebuie pregătită în prealabil din acest punct de vedere. »Viitorul ei depinde tot de factorii economici«. ⁸⁾

Observăm cu satisfacție că acest spirit de înnoire este luat în considerare în mod oficial. Spațiul nu-mi permite să mă ocup aci de această latură a problemei. ⁹⁾ De altfel nu formează obiectul preocupărilor mele aci.

4. Toți oamenii de știință din România se vor conforma mai curând ori mai târziu acestei spiritualități. Și aceasta le poruncește să facă mai puțin știință pentru știință și mai mult știință pentru națiune. O nouă orientare pedagogică va trebui să se producă în acest sens. O cere spiritul vremii și ea nu va mai putea rezista. E și posibil și necesar.

Marele Pedagog al României a dat de mult semnalul. Dar între El și națiune au stat partidele politice, cu mentalitatea lor perimată. Inițierea străjeriei a marcat acel semnal. Astăzi, când realizarea comandamentului unic este înfăptuit prin stărpirea cuibarelor de învrăjpire care erau partidele, gândul Marelui Străjer stă în legătură în comunicație directă cu noi cei care avem în mână tineretul. ¹⁰⁾ Înțelegem acest gând și-l vom înfăptui.

5. Pedagogia cea nouă, pedagogia românească, ne va ajuta să ne îndeplinim marea misiune pe care o avem. Acea-

⁸⁾ Tr. Herseni: „Teoria monografiei sociologice“ Buc. 1934 pag. 106.

⁹⁾ Sper s'o fac în viitor.

¹⁰⁾ D. Toni a fost numit subsecretar de stat, simbolizând această legătură directă.

stă pedagogie, mărturisesc, m'ar interesa mai mult ca orice. Aș vrea s'o văd, cum distribue »anticipativ« activitățile națiunii organizate. Și cum își va revizui capitol cu capitol și va scoate tot ce-i impropriu națiunii noastre. Am văzut că această pedagogie avea ca »nucleu« copilul și spunea: »școala pe măsura copilului«. Azi m'ar interesa în cel mai înalt grad să vad o voluminoasă operă pedagogică pe care să stea scris cu litere groase: **școală și educație pe măsura națiunii.**

* * *

Și acum, un gând pentru »Școala Vremii« :

Ca fost elev al mult regretatului profesor Mariș, îmi permit, din respect pentru memoria lui, să rectific în următorul fel, ceea ce s'a afirmat aici că ar fi spus despre prima îndatorire a învățătorului: învățătorul — spunea Mariș — să nu uite că *în primul rând este educatorul copiilor* ce-i sunt încredințați și toate celelalte griji trebuie să cada pe al doilea plan, Acesta este sensul spuselor lui. Și e o nuanță, foarte importantă, față de aceea de a iubi pedagogia. Căci iată, în cazul de față dacă am iubi mai mult pedagogia, așa cum este, și s'o considerăm tabu, am risca să neglijam copiii țării, care ne sunt încredințați. Pedagogia e mijloc nu scop. Și ca atare suferă critică, având chiar nevoie de ea. Învățătorul trebuie să fie un tip social și nu un tip științific. El trebuie să privească lucrurile în ansamblu și să despice din realitatea socială și materiala partea de îndeplinire ce cade în sarcina sa.

Iar această revistă trebuie să fie expresia acestor preocupări ale sale. Or, atunci, ea nu poate fi exclusiv pedagogică.

Și în fine raportul dintre »Școala Vremii« și școala vremii să fie atât de identic încât să excludă discuția. Pentru aceasta atâți colegi distinși cari sunt ținuti sau se păstrează în rezervă față de revistă vor trebui rugați s-o îmbrățișeze. Pentru ca toți împreună, într'o frație desăvârșită s'o ajutăm sa-și urmeze cu adevărat »drumul trasat de cei cari i-au dat viața«.

Acestea spuse, las ultimul cuvânt colegului Blagăila, asigurându-l, că nici-o clipă nu m'am gândit să-i contest un merit real, acela de a fi condus revista, dela moartea lui Mariș, după cele mai frumoase ale sale intențiuni.

Aurel Subescu

TRADUCERI

Copiii teribili, de Maurice Garcon

tradusă de Miron Țundre, din rev. »Conferencia«
(continuare)

Iată totuși, cum printr'o singură întorsătură și dacă am vrut să vă vorbesc numai de copii rău crescuți, v'ași fi adus, printr'o trecere logică, la părinții cari nu-și fac deloc datoria, și ați fi cercetat odată cu mine dacă ei sunt în adevăr păcătoși sau proști. Astfel, fără voia mea, ași fi ajuns să cruț copiii nevinovați și să condamn pe părinți, ași fi ajuns să tratez îndată problema copilăriei și să justific titlul pe care l-am împrumutat nu dela Gavarni cum ați putea crede ci dela un părinte al bisericii »Saint-Cyran«, care se exprima într'o zi:

— Copilăria este un lucru teribil.

Este în adevăr teribilă, căci constituie pentru acela care poate să-i măsoare întinderea, cea mai plictisitoare ocupație. Ea e teribilă căci reprezintă pentru ființa omenească timpul dificil când, dela o viață vegetativă trebuie să trecem la una spirituală.

Ceeace este teribil în tinerețe, nu sunt nici răscoalele, nici humorul, ci lenta rapiditate cu care ea trebuie să parcurgă cea mai importantă etapă a vieții. Ea formează legătura și este trecerea necesară între generațiile succesive.

* * *

Aplecați asupra leagănelui, oamenii, încă dela începutul secolelor, au văzut dezvoltându-se cu mirare blândă, corpul la început găfâind al copilului ale cărui forțe se maresc și care, foarte devreme își va lua independența. Ei au încercat să-i ghicească gândurile înainte chiar ca limba să-i permită să și le manifesteze; ei au încercat să-i descurce caracterul prin primele cuvinte ale unei vorbiri încă rău articulate. Au sperat să se recunoască ei înșiși în micul lor copil.

Iubind pe copiii noștri, ne iubim pe noi înși-ne.

Vedem uneori cu frică formarea caracterului inteligenței pe care am vrea-o la fel cu a noastră. Totuși, cu melancolie, părinții asistă la o schimbare care se afirmă în fiecare zi mai mult pe măsura ce apare personalitatea.

Ceeace este teribil, este soarta și dezvoltarea copiilor. De când au deschis ochii, ei au deja drepturi și de la prima lor respirație natura le impune datorii grele.

Ei scot primele lor drepturi din slăbiciunea lor care are nevoie de a fi ajutată.

*Scumpul inger pornea, cu buzele întredeschise
(Buzele copilărești sunt ca rozele deschise
La suflul nopții). Micile-i brațe lăsate
S'au mișcat în somn deschizând mâini nevinovate,
Ele erau acoperite cu ierburi și églantin
Simțurile-i erau legănate de visul infantin.
Nu-l cunosc.*

Cine știe lumea de percepții deja reunite în micul corp aproape nemișcat culcat într'un leagăn? El strigă și manifestă o mulțime de gânduri pe cari noi nu le putem înțelege. Chiar când intră în viață, copilul intră cu o mulțime de drepturi afirmate chiar prin prezența sa.

* * *

S'a spus, totuși, că are dreptul de a trăi, de a fi fericit, dreptul de a lucra. Termenii sunt nepotriviți. Vorbind despre dreptul de viață, nu se face decât a recunoaște un fel de libertate. Este dreptul de a face sau nu face ceva. Copilul poate cere mai mult: el este un creditor care nu este numai liber să trăiască și să lucreze, el are drept la viață, drept la fericire, drept la muncă. Acei în a căror sarcină este creșterea lui îi datoresc cele necesare. Mijlocul de a trăi și de a lucra trebuie să fie pus, nu în sarcina aceluia care-l cere ci în a acelora cărora se adresează el.

El este beneficiarul creditului celui slab față de cel tare. Are dreptul nu numai de a fi fericit și de a se face beneficiarul fericirii sale, ci și de a primi condițiile și mijloacele acestei fericiri. El nu cere, el pretinde. Este insuficient de a nu lăsa copilului ceeace a primit dela natură, trebuie să-i procurăm ceeace-i lipsește:

*...Și el, la care nu se simte nici un drept pe pământ
Le are pe toate...*

Copilul este și un debitor. El se naște ciuruit de datorii: el poartă ereditatea întregii omenirii care l-a precedat și al

cărei tributar este. El urmează fără putința de a renunța la moștenire, la toate datoriile făcute de om față de societate.

»De când copilul, după alăptare se desparte definitiv de mama sa, a scris Léon Bourgeois, și de când el devine o ființă distinctă, primind de afară alimentele necesare hrănirii sale, este un debitor.

»El nu va mai face un pas, un gest, nu-și va mai procura o singură satisfacție a unei trebuințe, nu va exercita nici o facultate înăscută fără a scoate din imensul rezervor al trebuințelor acumulate de omenire.

»Datorie hrana sau fiecare aliment pe care-l va consuma este fructul lungii culturi care a multiplicat, a îmbunătățit a reprodus, de secole, speciile vegetale sau animale din cari și-a făcut el carne și sânge.

»Datorie, limba sa încă nesigură: fiecare cuvânt care se va naște pe buzele sale, le va culege de pe buzele părinților sau dascălilor, cari l-au învățat și că atât el cât și fiecare din aceste cuvinte conține și exprimă o sumă de idei pe cari nenumărați străbunici le-au adunat și le-au fixat în el. Și cu cât va înainta în viață, cu atât mai mult va vedea crescându-i datoria căci în fiecare zi se va naște un nou profit pentru el, din folosirea materialului fizic și intelectual creat de omenire.

(*va urma*)

Poșta redacției

I. Iluna — Din lipsa de spațiu, poezia, a rămas pentru numărul viitor, când vom inaugura în revistă „pagina literară”.

Deasemenea, articolul d. I. Blăgăilă, care privește problema: Cooperarea și pedagogia, ca lămurire asupra celor scrise de colegul Subescu în No. 3 și 4 al revistei noastre, din același motiv, a rămas pentru numărul viitor.

Garniturile geometrice

Învățământul geometriei în cursurile superioare ale învățământului primar se rezumă la: dezvoltarea intelectuală a elevilor. Pentru a atinge aceste obiective e necesar a se adopta ca punct de plecare o bază cât mai corectă. Această bază (la geometria în spațiu) este »garnitura de volum« care din nefericire nu există(?) la nici o școală din câte cunosc în acest județ. Am căutat, dar nu se află nici în comerțul județului nostru. Pentru aceasta cred că nu e de prisos acest articol. Toate garniturile cari se vând la librăriile noastre, sunt corpuri geometrice, cari servesc pentru a învăța geometria mai mult abstract.

Garnitura geometrică de volum, ne oferă tocmai ce ne lipsește. Aceasta se poate comanda la atelierele speciale. Tot așa de ușor o putem construi noi, făcând și economie totodată. Iată cum. Mă servesc de exemplul cel mai ușor de construit (cilindru). Se construiește un cilindru cu $R. = 5$ și $I. = 15$ cm. din carton. Pe aceeași rază și înălțime se construiește și un con. Se înleiază lăsând la con baza, iar la cilindru una din baze, un fel de ușa. Garnitura e gata.

Verificarea. Umplem cilindrul cu grăunțe, servindu-ne de con. Ca să fie garnitura complectă, construim al doilea exemplar de cilindru și con. Acestea însă vor avea dimensiunile mai mari »cu grosimea cartonului« din care lucrăm. **Notă.** *La aceste din urmă exemplare, se face tăietura cartonului așa fel că, bazele rămân neizolate de restul corpului și vor rămâne descleite, având un cilindru și un con »mantale« bătute, desfășurabile, cu cari învelim întâile exemplare. Servesc la intuirea suprafețelor laterale și totale. Aceleași dispozițiuni pentru prisme și piramide.*

Cu aceste aparate intuitive, elevii sunt angajați într-o continuă activitate, de măsurări, de mărimi, de raporturi, de cercetări, din cari formulele se desprind singure ca fructele coapte de pe pom.

Va urma geometria plană.

Toate se vor afla curând la Librăria Inv. din Arad.

Utviniș la 2 Februarie 1938.

Petru Jurcău

Zile de recreație pentru vară...

Pentruca nobila idee de inițiativă a părintelui Tomuța din Lupești secondat de colegii din Lupești și Pârnești, să nu rămână numai în plan, ci să-și ajungă țelul ei ideal și să se bucure toți colegii cari se grupează în jurul acestei idei, facem un apel călduros și binevoitor către toți acei cari doresc ca'n timpul acestei veri să trăiască un ceas fără necaz, să ne asculte:

Planul nostru este următorul: în cursul lunii Iulie, eventual și o parte din August, acei colegi cari doresc să se recreeze după munca istovitoare din decursul anului, să se înscrie la Dir. școlii primare din Lupești.

Regiunea (localitatea) unde sunt chemați acei doritori de o viață în tihnă, liniște, împetritată cu distracții și petreceri toate gustate și simțite în mijlocul codrilor, se găsește la Nord de Săvârșin 8 km. în hotarul comunei Pârnești la o altitudine de 634 m.

N'avem cuvinte și fraze ca să descriem aceste frumuseți ale naturii, dar suntem siguri că cele ce vor vedea, vor fi peste așteptările tuturor. Noi cei ce cunoaștem și am călcat aceste locuri, le-am asemuit celor din Tirol și toți cei ce le vor călca, suntem siguri că nici în viitor nu vor lipsi.

Aceste locuri au fost prețuite de toate comunele din jur și de un șir de ani a rămas o tradiție din inițiativa neobositului și harnicului inv.-preot Tomuția, ca în ziua de Sf. Ilie să se officieze în acest loc unde este ridicată o rugă, serviciul Divin de un sobor de preoți, iar după masă comunele participante fac emulație de costume naționale, dansuri și coruri, între care timp veselia este isonată de trâncănitul paharelor...

Intru cât am dori să se bucure câți mai mulți colegi de aceasta ocazie, am dori să participe un număr cât de mare.

Prea modestul nostru salariu nu ne permite a pleca în alte stațiuni climaterice, care numai ca lux sunt superioare acestei localități, dar în fond este neîntrecută de ori care alta.

Aici lipsesc pômpoasele vile și castele mulțumindu-ne cu niște colibi cari dau adevăratul pitoresc al vieții.

Intreținerea va fi în schimb cât se poate de bună și costul

se va comunica ulterior, de oarece depinde de numărul participanților.

În ori ce caz, prețul va fi întreit mai eftin ca în alte localități.

Participanților li se pune la dispoziție toate distracțiile posibile: radio, bufet, muzică, poștă, popicărie, etc.

Așteptăm și credem că glasul nostru n'a sunat în pustiu.

Doritorii se vor anunța și vor cere eventuale lămuriri dela Direcțiunea școalei primare din Lupești, jud. Arad.

Comitetul de conducere

Asociația înv. secția Arad

Nr. 938

Raportul, către adunarea generală

Onorata adunare generală,

Comitetul central al Asociației Învățătorilor din orașul și jud. Arad, în ședința din 31 Martie a. c. a decis ca adunarea generală din acest an să se țină în ziua de 15 Mai 1938. Studiind împrejurările care au pledat pentru acest termen, comitetul central a adus această hotărîre în sensul celei mai justificate purcederi și a celui mai logic atribut al său. Mănați de un crez moral și de raționamentul intereselor profesionale de a se prezenta adunării generale în cea mai curată haină a gândurilor bune, aleșii învățătorimii române din acest județ, din instinctul credinței și ritmul înțelegerii împrejurărilor schimbate au dat dovezi că, a resimțit pulsul vremii și s'au încadrat în aspirațiile lui.

Pentru a pune în evidență în cele mai ideale dar și reale doriți, și a arăta totodată primejdiile cari se pun deacurmezișul tendințelor de culturalizare a neamului, Com. central în pornirea ideilor de progres și-a spus respicat cuvântul,

după cum l-a mânat simțirea ideii de adevăr și îndrăsneala convingerii.

Onorata adunare generală,

Nu știm pentru a cătea oară, în programul întrunirilor noastre anuale, apar ca obiect de discuție articolele unor legi care de mult așteaptă refrenul aplicării. Un impuls nefericit și un ritm neînțeles a oprit realizarea celor mai legale dorinți ale muncitorilor culturali. Și parcă ar fi semne atinse de blesteme străbune ca în clipa, când evocam tot mai cu ardoare îndreptări de pedagogie națională și ne închinăm închegării patrimoniului unității, să se ivească vitregii turburătoare cu erezii savante și cu simțiri ce nu mai ascultă cântecul jelaniei noastre. De 11 ani o superioară gândire așteaptă să fie turnată în realizări: de 11 ani valul exasperării sufletești a dat năvală în școala românească samănând cele mai tragice lipsuri și umilinți, și tot de atâta vreme desgustul și scepticismul au crescut în ungherele instituțiilor culturale. Legea armonizării din 1927 sancționată de marele mort dela Argeș și dată învățătorimii române ca o răsplată a muncii și intransigenții ei, caută și azi omul care să-i deschidă foile și să-i aplice scrisul. În toate congresele anuale ținute în diferite localități s'a strigat revoltătoarea nedreptate a uitării ei și n'a fost întrunire în care mizeria să nu-și atingă prezența, iar protestările să nu-și arate noianul nemulțumirii. S'au dat lupte de sacrificiu, s'au descifrat pagini de impulsuni, iar paralel cu aceste porniri, pe seama masselor năpăstuite s'au încercat nădejdea zilelor de recunoaștere, apreciere și reparație.

Este adevărat că în toate soboarele dascălești s'a recunoscut dreptatea strigătului nostru, iar în ultimul timp hârtii semnate de o nouă orânduire au calmat ceva din durerile și suferințele muncitorilor nerăsplățiți. Ofensiva începută pe temeieri de scris în regulă și în lege au angajat în lupta credința unui om care a avut curajul să strige dela locul răspunderii; nu pot să cuceresc Plevna culturală cu soldați ce mor de mizerie pe baricade, nici să umplu casa idealului național de valul mulțumirii, când parapetele sunt pline de flămânzi și far de adăpost.

Comparați aceste izbucniri complet atinse de logica vremii, cu afirmațiile unui sfatuior financiar care a fost un simplu agent provocător și care ne-a pălmuț obrajii cu următoarele iresponsabile și atavice doctrine: Miliarde de aș avea, o singură centimă n'aș da învățătorilor.

Amândoi sunt profesori universitari, deci încadrați în prerogativele profesiei. Dar ce departare în concepția aprecierii. Unul în procedee cu blândeța apostolului și patron al tuturor acțiunilor pentru smulgerea biruinții ideii naționale, altul, o explozie de temperament violent pus de-acurmezișul opiniei curente din țară. Și ca o consecință a acestui dogmatism rumețat în ură profesională, tresăririle de severă legalitate sunt în întârzieri iar liniștea dorită, cere respicat examinarea chestiunii materiale a învățătorilor. Procesul revendicărilor legale nu mai poate fi lăsat pe mâna celor ce vreau să-l excamoteze și nici nu se poate privi de simple manifestări brodate pe întâmplări de ordin individual. Acest proces nu e deschis acum. E scos la suprafață de mult și e bițe înfipt în crezul mulțimii.

Mișcarile, protestele și plângerile tot mai forte produse, sunt indicații de vechea lui poveste. De mult dascălimea română se trudește să-l scoată din viitorile patimilor și să-l canalizeze spre culmile marilor interese de viață național românească.

Nu am fost înțeleși de multe ori nici de elemente ce aparțin aceluiași adevăruri organice. Rânduri ne-au părăsit în toiul luptei. Ba într'un timp ne-am văzut singuri în casa noastră, Asociația Generală, ca să îndreptăm în sens constructiv pulsația instinctului de luptă dreaptă. Pe deplin conștienți că, galeria de luminători ai nației prinși în mrejele credințelor biruitoare vor resimți fiorii străduințelor năvalnice din însăși ființa lor — regretând pe cei fugiți — n'au stat un moment la tocmeli, ci au purces înainte singuri, înfruntând fulgere, purificați de aureola unui ideal.

Asalturile sunt în toi. O vastă solidaritate de interese românește ne cheamă să ne înșirăm în primele linii.

Cine vrea să-și încălzească sufletul la razele unui ideal, cine vrea să-și răspândească crezul în mii de exemplare pentru binele mulțimii, trebuie să-și chestioneze atitudinea. Țara cere luptatori hotărâți. Numai cu ei se susține și cu ei se apără.

Cu ochii la icoana Regelui dar cu mâinile în forfota luptei de purificare națională, vom serba învingerea.

On. adunare generală,

Cât privește activitatea comitetului central și a biroului, prin aleșii colegilor învățători s'a dat deslegare tuturor chestiunilor puse atât în discuția adunării generale trecute, cât și în ședințele com. central. Urmând cu tenacitate și în limitele posibilităților satisfacerea intereselor profesionale am păstrat cea mai caldă înțelegere a tot ce a format punct de sprijin al ideii de clasă socială. Din moment ce am luat răspunderea, am și contractat hotărîrea de a întinde ajutor celor ce adăpostesc în suflete credința de consolidare și apărare a acestui pământ.

Desideratele adunării generale trecute

Privitor la decisiunile adunării generale trecute, aceste au fost susținute în Congresul Asociației Generale ținut la Oradea Mare în zilele de 5 și 6 Sept. 1937 de către președintele N. Cristea și publicate în revista »Școala și Viața«.

Fără a atinge cătuși de puțin dorințele învățătorilor cu privire la modalitățile ținerii examenelor în acest punct atât de important, președintele a făcut opinie separată, cerând ștergerea acestor sbuciume sufletești înlocuindu-le cu înaintări în grade bătute pe muncă și vrednicii tresărite din aprecieri juste. Examenele așa cum s'au desvelit până în prezent, au trivializat o instituție și au banalizat rostul activității inter și extra școlare. Multe elemente de seamă cari au avut dreptul la viața prezentând certificate de inteligență și garanție de ordin intelectual și moral, au fost dosite în dosarul căderii, din cauza atitudinilor mai mult decât revoltătoare. Congresul s'a exprimat în sensul hotărîrilor adunării generale, adică menținerea examenelor. Tot în congresul general s'a susținut drepturile multor învățători, cari din cauza războiului sunt lăsați mai prejos de mulți colegi de ai lor, cari n'au participat efectiv la acel înfricoșător măcel, cerând cu insistență asimilarea în gradele corespunzătoare.

Cursurile de vară

Dorința învățătorilor prezentată în formă de deziderat în adunarea generală trecută, s'a realizat. În ziua de 7 Iulie 1937

s'a deschis cursul de perfecționare destinat învățătorilor din oraș și județ. Pregătit prin anunțurile din Revista »Școala Vremii« s'au inaugurat cu obiceiul nostru creștinesc, invocând ajutorul lui Dumnezeu asupra acțiunilor ce s'au desfășurat. La început mai puțini, cu timpul însă numărul participanților au sporit.

În viitor să se continue pentru a se prinde noi puteri în lupta de ridicare a masselor.

Biblioteca pentru învățători

Comitetul Central în una din ședințele sale pe baza hotărârii adunării generale au înființat 12 biblioteci pe seama următoarelor cercuri culturale: Comlăuș, Hălmagiu, Nădlac, Sebiș, Bărzava, Cermei, Șepreuș, Zărand, Dorobanți, Chișineu-Criș, Săvârșin și Vărădia.

Fie aceste biblioteci un impuls și o învioreare sufletească pentru toți cei ce se vor apropia de sufletul și credința prinse în filele lor. În continuare cu astfel de procedări se vor îndeplini multe dorinți colegiale.

Casa învățătorilor

Aceasta instituție culturală, în acest an școlar s'a prezentat în condiții mai prielnice. Pe lângă elevii dela Liceul industrial este cercetată și de elevii dela liceul »Moise Nicoară« și alte școli secundare din orașul Arad. Sperăm că în viitor numărul internaților să fie mai considerabil. În deosebi apelăm la sentimentele colegilor de a îndemna pe copiii doritori de carte românească să o cerceteze, aflând între zidurile ei tot ce poate croi o educație națională și un ritm românesc.

Librăria învățătorilor

Înființată de impulsioni profesionale, această instituție merge cu pași siguri către respect și considerație. Cu activitate numai de 2 ani a tălmăcit respicat și hotărât vrednicia conducătorilor și a membrilor ce-i numără și-i înțeleg misiunea ei.

Mulți colegi însă nu-i observă diriguirea sorții noastre. Cu critici exagerate și oculte schimbă atitudinea ei românească într'o ridicolă primire ce nu va putea transforma spiritul public în convingeri de apostolat. Sigur că nu și, sigur că dal

Nu, când cugetele nu mai predică interese profesionale, ci instincte josnice, și da, când din conștiința întemeietorilor și conducătorilor se descifrează năzuinți cu verdicte definitive în aprecierea muncii, luptei vredniciei și încrederii.

Sanatorul nostru

Cu hîrtia No. 62-1936 am cerut On. Minister al Educației Naționale să intervină pe lângă Dir. Gen. a căii ferate să cedeze teritoriul aflat în posesiunea ei în comuna Vața de jos, teritoriu foarte acomodat pentru ridicarea unui sanatoriu destinat colegilor, membrii ai Asociației noastre.

Dir. Gen. cu actul No. 37652-1937 răspunde că nu poate aduce aceasta jertfă, fiind teritoriul din chestiune o destinație pentru zidirea unui asemenea așezământ al funcționarilor CFR. Comitetul central în proprietatea acestui răspuns își îndreaptă privirile către alt teritoriu tot în acea comună. Asupra rezultatului demersurilor se va raporta Asociației.

Alte înfăptuiri

Comitetul, având în vedere hotărîrea adunării genelera din anul trecut, a procurat aparate pentru diferite măsurători antropometrice și studiul individualității copiilor, necesare colegilor. Acele aparate au fost și sunt folosite de învățatori. Ele constau din: Spirometru Phoebus cu aer, Dinamometru pt. copii mici și adulți, exteziometru, Cutia Decroly, Testul de perle, Cubul lui Blumenfeld, panglică, etc.

În ziua de 14 Oct. 1937 luând ființă cercul de studiu al L. A. R. Asociația a fost reprezentată prin președintele ei, care a ținut o conferință asupra eroilor martiri, Horia, Cloșca și Crișan.

Societatea culturală »Astra« comemorând amintirea scriitorului Augustini fost redactor al Tribunii din Sibiu, mai pe urmă al celei din Arad, Asociația și-a spus cuvântul său prin conferința președintelui ținută la banchetul de seară, dat în onoarea rudeniilor venite din Cehoslovacia, precum și în cinstea coloniei slovace din orașul și județul Arad. Președintele Asociației a scos în relief personalitatea lui Augustini, care deși de origine slovac, a voit să moară pe parapetul intransigenței românești.

Cu ocazia congresului societăților culturale din Arad, am simțit obligația morală de a fi prezenți la acea serbare românească, unde s'au destăinuit atâtea chestiuni de interes cultural.

Pentru a satisface cât mai mult și bine dorința învățătorilor cu actul No. 64 1937 am adresat Casei Școalelor cererea de a ne trimite din stocul de cărți literare și pedagogice pe seama bibliotecilor cercurilor culturale.

Instituția culturală pomenită ne-a răspuns că de-ocamdată nu poate satisface cererea noastră ne-având în stoc cărți pentru biblioteci învățătorești.

Comitetul central aducând în discuție diurnele ce se cuvin membrilor pentru participări la adunarea generală a Asociației și la ședințele subsecției, președintele a intervenit atât la rev. școlar cât și la forurile adm. pentru a susține în bugetele comunelor sumele necesare. Din ambele părți s'a primit răspunsul că, întrucât sumele vor fi trecute în bugetele comunelor respective se vor aproba fără nici un impediment.

Primind din mai multe părți știrea, că unii autori de cărți didactice au vizitat colegii satelor îmbrindu-și marfa didactică, am protestat energic Asociației Generale și Min. Educ. Naționale contra acestui sistem degradator, cerând disciplinarea acestor specimene cu atâta râvnă în acapărarea banului. Pe viitor dorim ca să fim scutiți de altfel de imbulzeli cari nimicesc prestigiul autorilor de manuale didactice. E timpul suprem să încetăm cu laudele marfei și cerșitul sprijinului.

Onorata adunare generală

Am prezentat cele mai esențiale puncte din programul de muncă al nostru. Cele ce n'au primit încă binecuvântarea socotelii definitive, cheamă învățătorii la svârcoliri viitoare. În baza legămintelor ce le avem cu cei ce marchează granițele intelectuale și pe deplin conștienți că, pretențiunile noastre legale sunt daruri sincere de a salva interesele rasei dominante, suntem împresmuți de dorința de a vedea pe cei ce ne vor urma în examenul conducerii de a fi proprietarii bucuriilor dorințelor realizate.

Arad, 31 Martie 1938.

președinte
N. Cristea

secretar
I. Blăgăilă

CONVOCARE

Membrii Asociației Învățătorilor din orașul și jud. Arad, sunt convocați la adunarea generală a Asociației ce se va ține în ziua de 15 Mai 1938, în sala mare a Primăriei Municipiului Arad, ora 7 a. m. cu următorul

PROGRAM :

1. Deschiderea adunării generale și bineventarea oaspeților.
2. Răspunsul oaspeților.
3. Organizarea școlii normale de învățători raportor dl Gheorghe Tudor.
4. Manualele didactice de curs primar raportor dl Romul Ponta.
5. Art. 180 din legea învă. primar raportor dl Nicolae Cârstea.
6. Raportul Casei Învățătorilor dl Ion Mladin.
7. Votarea bugetului Asociației pe anul 1938.
8. Propuneri și interpretări.
9. Alegerea noului comitet.
10. Închiderea adunării.

Dacă la ora indicată mai sus adunarea nu e în număr, ea se amână cu două ore mai târziu, adică pe ora 9 a. m. când se va ține cu orice număr de membrii prezenți.

Arad, din ședința com. central al asociației ținut în 31 Martie 1938.

N. Cristea
Președinte

I. Blăgăilă
Secretar

BUGETUL

Aasociației învățătorilor secția jud. Arad pe a. 1938

Nr. crt.	NATURA VENITELOR	Suma aprobată în a. 1937	Suma propusă 1938
		Lei	Lei
1	Cota dela membrii	6000	6000
2	Escedent numerar din anul trecut	6219	3040
3	Depuneri la bancă	64923	26372
Total general		131142	89412

Nr. crt.	NATURA CHELTUELILOR	Suma aprobată în a. 1937	Suma propusă de birou 1938
		Lei	Lei
<i>I. Ordinare din cota de membru</i>			
1	Cota față de asoc. generală 25%	15000	15000
2	" " " " regională 10%	6000	6000
3	Spese de cancelarie	3000	3000
4	Delegații la congres general	6000	6000
5	" " " regional	2000	2000
6	Chelt. de depl. comit. centr. și censori	10000	10000
7	Neprevăzute	3000	3000
8	Biblioteca	2000	2000
9	Premii	3000	3000
10	Participări la cursuri	—	—
11	Casa inv. amenaj. camerei de oaspeți	7000	7000
12	Coroane pe morm. învățătorilor	3000	3000
		Total	60000
<i>II. Extraordinare</i>			
13	Fond de rezervă	50342	16912
14	Revizoratului școlar	5000	3000
15	Onorar pers. Rev. șc. D-nei Bojin	1000	1000
16	Fondul cultural	2000	2000
17	Fond pentru ajutoare	5000	3000
18	Sume de plată din trecut	7800	1000
19	Onorar casarului asoc.	—	2500
		Total	74142
		Total general	131142

Arad, la 31 Martie 1938

Președinte: **N. Cristea**Secretar: **I. Blăgăilă**Casar: **Nicolae Dima**

**CONTUL DE GESTIUNE
al Casei Învățătorilor pe anul 1936-37.**

Nr. crt.	Natura venitelor.	Evaluară bugetare	Drepturi constatare	Încasări efectuate	Sume descrise	Sume restante	Supra încasări
		Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
1	Soldul anului 1935-36	32076	32076	32076	—	—	—
2	Taxe de înscriere	20000	13000	12500	—	500	—
3	Taxe de întreținere	360000	226900	208388	—	19012	500
4	Taxe restante	79873	79873	16250	14851	48772	—
5	Subvenție de stat	58500	65000	65000	—	—	—
6	Diverse	20000	19134	19134	—	—	—

Nr. crt.	Natura cheltuelilor	Credite	Plăți	Supra- solviri	Credite
		acordate	efectuate		anulate
		Lei	Lei	Lei	Lei
1	Leafa servitorilor	30000	26050	—	3950
2	Făină pentru aluat	20000	12865	—	7135
3	Pâine	70000	52953	—	17047
4	Carne și untură	75000	61241	—	13759
5	Articole de bucatărie	120000	82815	—	37185
6	Cumpărări zinice	35000	20500	—	14500
7	Instalațiuni	10000	5598	—	4402
8	Reparături mai mici	15000	12202	—	2798
9	Curățirea localului	20000	11262	—	8738
10	Luminat	10000	9272	—	728
11	Încălzit	45000	40466	—	4534
12	Apă	15000	10284	—	4716
13	Imprimare	2000	1035	—	965
14	Asigurare edificiului	4000	2835	—	1165
15	Spălatul rufelor	2000	792	—	1208
16	Cotizații la casa cerc.	4000	—	—	4000
17	Dare către stat	3000	1637	—	1363
18	Cheltueli neprevăzute	10000	780	—	9220
19	Augmentarea bucatăriei	5000	—	—	5000
TOTAL		495000	352587	—	142413

Situația generala

1. Drepturi constatate	Lei 435983
2. Sume descrise	Lei 14851
3. Remas de încasat	Lei 421132
4. Incasări efectuate	Lei 353348
5. Supra încasări	Lei 500
6. Restanță	Lei 68284

Balanța

1. Incasări efectuate	Lei 353348
2. Plăți efectuate	Lei 352587
Slod. numerar la 30-VI. 1937	Lei 761

Excedentul bugetar în suma de Lei 69045 consta din următoarele :

1. Sold numerar	Lei	761
2. Restanțe din anul încheiat	Lei	15262
3. Restanțe mai vechi	Lei	53022
	<u>Lei</u>	<u>69046</u>

Incheiat la 30 Iunie 1937.

Director *I. Mladin.*

Noi, membrii comisiei de cenzori, controlând prezentul cont de gestiune, am constatat că este în consonanță cu registrele de casă și cu actele justificative aflate în deplină ordine.

Președinte: *Iul. Lucașu.*

Membri: *Sabin Mihuți, Florea Lucaștean.*

Aprobat în ședințe comitetului central ținută la 31 Martie 1938.

Președinte: *Nic. Cristea.*

Secretar: *Ion Blăgăilă.*

Proces verbal.

Încheiat azi, 17 Aprilie 1938, asupra inspecției făcute în scriptele despre activitatea Comitetului central al Asociației Invățătorilor din jud. Arad.

Prezenți cei subscriși.

Comisia de cenzori, reviziuind registrele și contul de gestiune pe anul 1937, prezentat de dl casier Nicolae Dima, constată cu multă plăcere o deplină corectitudine și bună credință în ceea ce privește mănuierea fondurilor.

Contul cuprinde la venite suma de Lei 131192, iar la cheltueli, Lei 131192. Depuneri la bancă avem Lei 26372.

Comisia de cenzori constată că bugetul pe anul 1938, aprobat de Comitetul central în sumă de Lei 89412 este real. Comisia propune a se aproba atât contul de gestiune cât și bugetul, dându-se descărcarea cuvenită casierului dlui Nicolae Dima.

Cât despre activitatea comitetului central, Comisia de cenzori exprimă mulțumiri atât președintelui cât și celorlalți membri.

Trecând la controlarea și verificarea contului de gestiune pe anul 1936-37 al Casei Invățătorilor, condus și încheiat de dl director Ioan Mladin, pe data de 30 Iunie 1937, constată:

la venite	Lei	353348
la cheltueli	Lei	352587

Sold numerar Lei 761

Excedentul total de Lei 69045 este repartizat astfel:

1. Sold numerar	Lei	761
2. Retanțe curente	Lei	15262
3. Restanțe curente	Lei	53022
		Total Lei 69045

Fondul bibliotecii »N. Iorga« se prezintă cu starea dela 30 Iunie 1935 în sumă de Lei 7330.

Inventarul mobilier se prezintă cu situația dela 30 Iunie 1935 în sumă de Lei 389712.

Bugetul Casei învățătorilor pe anul societar 1937-38 se prezintă la venite cu Lei 847045, iar la cheltueli, cu Lei 808000, rezultând un excedent sperativ în sumă de Lei 39045.

Comisia de cenzi, constatând ordine exemplară în toate registrele și că toate sumele plătite sunt pe deplin justificate cu acte în regulă, propune adunării generale aprobarea acestor socoteli, iar dlui Ioan Mladin, gestionarul acestor socoteli, precum și comitetului de conducere, pe exprimarea de mulțumiri, să li-se voteze descărcarea cuvenită de acest an de gestiune.

D. c. m. s.

Președinte: *I. Lucașu*.

Membri: *Florea Locuștean, Sabin Mihuș*.

Biblioteca Asociației Inv. din jud. Arad în anul 1937

1. Biblioteca dela fosta Reuniune a Învățătorilor confesionali ort. rom. din jud. Arad 363 volume, diferite reviste vechi, diplome de membru, tablouri istorice, arhiva fostei Reuniuni, 2 plăci pentru litografierea diplomelor de membru și un bust al Profesorului Teodor Ceontea.

2. Biblioteca fostei Reuniuni a Asoc. Inv. Maghiari din județul Arad 300 volume.

3. Donațiunea Dnei Simai și Bruschi 229 volume. În decursul anului 1937 s'au cumpărat 25 volume.

Totalul volumelor din bibliotecă 917.

Arad, 31 Decembrie 1937.

Sabin Mihușiu
bibliotecar

Administrația Revistei Școala Vremii în anul 1937

1. Bani gata la finea anului 1936	Lei	31654
2. Incasări în anul 1937	„	40349
		Total Lei 72003

Cheltueli cu revista in 1937	„	44305
Rămas bani gata la finea an. 1937	Lei	27698

adecă douzeci și șapte mii șase sute nouăzeci și opt lei.
Arad, la 31 Decemvrie 1937.

Sabin Mișuțiu
Adm. Revistei

CĂRȚI

Alexandru Burticală: „Premilitar ales“, piesă de moravuri într'un act. Tipografia Diecezană Arad 1938.

Premilităria, instituți menită a complecta educația tineretului nostru dela etatea de 18 ani și a-l pregăti pentru viața de ostaș și cetățea, a prins rădăcini adânci în masele largi ale poporului, datorită muncii intensive a celor chemați să o aplice. Din rândurile fruntașe ale acestor „deschizători de drumuri noi“ face parte și harnicul inv. Alex. Burticală din Galșa, autorul piesei amintite.

Știm ce sărac este repertoriul teatrului sătesc și ce greu găsești o piesă bună, de aceea mărturisesc sincer că la început ma'am decis cu greu să o cefesc, crezând ca e vorba de o piesă oarecare, menită a sta de veghe cu anii în rafturile librăriilor. Dupăce însă am răsfoit prin paginile ei, m'am convins de contrariul. Am allat o carte care face cinste omului ce-a scris-o, sau mai bine zis celui ce-a trăit-o, căci locot. rez. Burticală e mai înainte de toate om de acțiune; plin de avânt în împlinirea datoriei. Vorba și scrisul său sunt un prinos al inimii și al sufletului, îmbibat în fiorul naționalismului curat, iar faptele lui constitue însăși cadrul moral al piesei.

Nimic forțat în toată acțiunea, Personagiile bine prinse se mișcă într'un cadru natural. Conversațiile respectă gama preocupărilor fiecăruia și se fac întrun limbaj curat, fierit de prea multe provincialisme.

Ideia principală — binele sementlor noștrii — se evidențiază printr'o desfășurare treptată și nesilită. Firu, premilitar ales, își

cucerești distincțiunea prin jertfă și dezinteresare de recompensă. Sub mirajul faptei sale, determinată de realitatea premilitară se spulberă neîncrederea mamei — Ielea Calinea —, câștigă admirația satului, avansarea me itată și inima Ilenei, hotărâtă și aștepta iubitul până după premilitările.

Iată ce minunat a releifat autorul proverbul cunoscut: „După faptă răsplată!”.

Piesa trebuie celită, dar mai ales jucată.

Jucată cu avânt și avânt.

Este o admirabilă frescă pentru străjerii adulți și premilitari.

I. Vărtaciu.

Manual pentru capacitate, definitivat și înaintare: B. Iordan, I. Vicol, Ghețea, etc.

Nu discutăm cât sunt de necesare și de selective examenele, și consemnăm doar faptul că sunt obligatorii — unele — pentru membrii corpului didactic.

Toată atenția, în fața acestui fapt, se îndreaptă asupra muncii ce trebuie depusă de fiecare spre a putea face față cerințelor examenelor. Nu trebuie pierdut din vedere însă un neajuns primordial care îngreuiază mult pregătirea: lipsa banului necesar procurării lucrărilor atât de variate și de scumpe. La aceasta adăogându-se lipsa timpului sintetizării materiilor și cunoștințelor implicate de examene. Neajunsurile vieții de învățător sunt mari și neglijate, în schimb pretențiunile misiunii sale sunt multiple și categorice.

Socotind aceste dificultăți, putem afirma binevenit **manualul** — sinteză — alcătuit cu multă destoinicie și înțelegere de un buchet de învă., în frunte cu cunoscutul și apreciatul coleg scriitor B. Iordan. **Manualul** acesta, afirmăm, remediază greutățile amintite. Pune la îndemâna oricui **cunoștințele** cerute de examene: **capacitate, definitivat și înaintare**, pe un preț accesibil. Sunt prezentate cu înțelegere, competență și dibăcie, clarifică, orientează și dau indemn și încredere. Scutește pe mulți de dezorientare în care cad văzându-se în fața atâtor cărți variate și pretențioase. **Manualul** acesta îl considerăm cel mai reușit între cele existente și folositor, până și celor ce n'au examene de dat. E o carte prețioasă. Ed. Cugetarea a făcut un real serviciu publicând-o.

B. Iordan: Trenul Albastru. (roman) Ed. Ideea Buc.

Afirmările meritorii ale diferiților colegi, în orice domeniu, constituiesc pentru noi o legitimă mândrie. Necontestat, domeniul ce-l considerăm o ascensiune de invidiat și de revendicat este cel al literilor.

Din generația tineretului actual se detașează atâtea spirite înzestrate, talentate, ce cu certitudine vor pătrunde victorios în cetatea literaturii, scrierilor neamului.

Pătrunderea largă a celui mai virtuos și prodigios dintre aceștia, B. Iordan, constituie un blazon și un îndemn. De aceea nu e bucurie mai mare pentru noi decât apariția unei noi cărți semnate de unul dintre ai noștri.

După realizarea meritorie a talentatului și robustului creator epic al nostru, B. Iordan, filonul creației sale se deapănă spre desăvârșire.

De curând vitrinile librăriilor s'au împodobit cu un nou roman, semnat de acela care sa, dovedit că știe să disece cu vie pătrundere viața, s'o vadă și s'o simtă așa fumuloasă, vitregă adesea, așa cum este, și s'o fixeze în pagini de literatură reală, puternică plăcută și nemuritoare.

Prinde ineditul atmosferei sociale, al vieții acesteia, în care se agită eroi nenumărați și pe care Dsa cu un deosebit talent ni-l redă fidel și cu virtuozitate. Eroii cărților sale trăiesc viața intens, în plenitudinea forțelor lor.

Toate aspirațiile, bucuriile, gândurile, sbaterile și tristețile unui târg ne sunt prezentate vioiciunc și destoinicie în „TRENUL ALBASTRU”. Cititorul va trece prin aceleași sentimente pe cari le încearcă și de care sunt frământați eroii acestui roman. Și nu știu de ce paginile semnate de B. Iordan au un farmec, o atracție nedefinită, ce te robesc cititului. Nu le poți părăsi, trăiești intens cu ele, te legi cu viața de acolo. Tocmai aci stă, credem, talentul unui adevărat scriitor, care prinde viața de guler și-o fixează în pagini ce nu vor muri niciodată.

Evit o rezumare a acestui frumos și interesant roman, considerând că viața nu se poate rezuma, ci se trăiește și fiind în situația de a nu putea reda destoinic o acțiune ce pulsează în fiecare pagină. Cartea, spre a fi înțeleasă pe deplin, se cere citită.

Ed. „Ideea” și-a însușit un punct de merit editând acest roman.

Florin Stănică

T. Cocișu: Educația nouă în școala activă.

Blaj 1937. Despre „Școala de experiență” dela Blaj, de sub conducerea celui mai cutezător și mai îndentificat în practică cu școala nouă, activă, d. T. Cocișu, s'a scris în ultima vreme în diferite publicații periodice și zilnice cu mult elogiu.

Creația dlui Cocișu este o operă ce-a obținut nu numai admirația pedagogilor de la noi sau a conducătorilor școlilor noastre, ci și din străinătate. Elogiile unor Terriere și Petrescu spun mai mult ca orice, despre o activitate fără egal la noi, unde domină cu persistență rutina, teama de a eși din calapodul fix și stereotip.

Rezultatele la care a ajuns dl. Cocișu ne îndreptățește să considerăm, de aici înainte, inoportună denumirea școlii sale, de școală de experiență, căreia i se poate zice foarte nimerit, just, școală model. Așa, cum am accentuat acum 2 ani, într'o cronică în revista „Pentru inima copiilor”, școala aceasta ar trebui să devină o adevărată Meccă a pedagogiei românești, apa vie care să învieze învățământul și educația din școala noastră, înclisfată într'o formă seacă și într'un fond retrogradat și nepedagogic.

Nu știm, totuși, de ce să întârzie din partea celor în drept, din partea oficialităților, folosirea acestui lor de îndrumare practică, pe o cărare mai mult de cât efectivă. Când știința psihopedagogică are o școală adaptată cerințelor, intereselor copilului, interese strâns legate de viața, de trebuințele sale vitale și când școala dlui Cocișu este fundată tocmai pe aceste interese, trebuințele de viață, centr. de viață, numai o completă dezinteresare față de școală și de copii, numai totala necunoaștere a acestor realități fac să se întârzie cu regene-rea școlii de până acum.

Aceste constatări amare ne sunt prilejuite din nou acum cu ocazia prezentării unei noi lucrări a dlui Cocișu: „Educația nouă în școala activă” în care prezintă: Plan de studiu. Concentrarea. Metoda activă. Orarul mobil. Tot fundamentul experiențelor și realizărilor sale în cadrul școlii.

O prezentare a acestei lucrări prin rezumarea capitolelor respective, toate tot așa de prețioase, formând un tot indestructibil, și așa destul de concis redate, ar fi o lipsă de respect față de niște idei așa de ingenioase, create și practice cu atât sullet și sacrificiu de dl T. Cocișu.

Fiind extrem de accesibilă oricui această lucrare (costă 20 lei) și considerând-o mai actuală și mai necesară ca ori care altă lucrare, căci prin ea se face cunoștință cu un sistem de școală adaptat realităților noastre, bazat pe cele mai noi precizări pedagogice, o recomand cu toată căldura, cum recomand și un pelerinaj de cel puțin o săptămână la școala pe care ne-o prezintă autorul. Se poate comanda lucrarea direct de la autor: Școala de experiență Blaj.

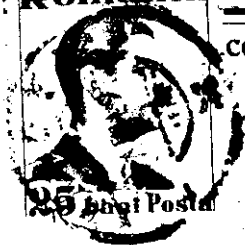
Florlan Stănică

ADRESA: *su-*

*Biblioteca Palatului
Cultural*

*Arad
Palatul Cultural*

ROMANIA

CONCORDIA" Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.